

Lezecká sezóna je vyhodnotená zo záznamov na všeobecne dostupných lezeckých stránkach a z informácií, ktoré nám zaslali samotní lezci. Prehľad o sezóne nemapuje všetky lezecké aktivity, keďže nie každý o svojej činnosti referuje a svoje výstupy zverejňuje.

Na lezeckej stránke www.climb.sk je 92 záznamov o vylezených cestách v letných Tatrách v obťažnosti od 3 do 9+, na stránke www.lezec.cz je 16 záznamov v obťažnosti od 4 do 9- a na stránke www.przejscia.pl je 247 záznamov v obťažnosti od 2 do 9-. Najlezenejšia časť Tatier je Mengusovská a Zlomisková dolina, kde sa jednoznačne najčastejšie lezie na Ostrve, na polskej strane zasa v oblasti Mnícha. Čo sa týka obťažnosti, ide najmä o cesty v stupni 5 až 7 a najviac prelezov má toto leto podľa záznamov Via Alinina na Ostrve. Z dostupných informácií patrili k najaktívnejším Eva Bernátová s 27 cestami a Zuzana Jargašová (20 výstupov), obe liezli až do stupňa 8.

Počas letnej sezóny SHS JAMES zorganizoval medzinárodné týždňové stretnutie horolezcov z viacerých európskych krajín ERASMUS+ na Popradskom Plese, kde sa stovka účastníkov venovala všetkým lezeckým aktivitám od boulderingu cez vysokohorskú turistiku až po lezenie športových ciest a popritom v pracovných skupinách riešili legislatívu horolezectva v EÚ. Na podporenie stretnutia vydal SHS JAMES sprievodcu Výber najzaujímavejších lezeckých ciest v okolí Popradského plesa.

Ďalej nájdete publikované prvovýstupy a pozoruhodné prelezy tohoročnej sezóny rozdelené podľa dolín od východu po západ Vysokých Tatier. Uvádzané obťažnosti voľného lezenia sú v stupnici UIAA, technické lezenie, ak je v cestách potrebné, v stupnici

Martin Krasňanský,
1. dĺžka 9-, Malý Princ,
Malý Gánek.

Bilancia tatranského leta

foto: Igor Pap

A0 – A5 a hodnotenie úrovne istení podľa vzoru alpskej hodnotiacej stupnice (S1 – S6, R1 – R7). Detaily tohoto hodnotenia nájdete na www.james.sk^(QR1).

Dolina Bielej vody

Anna a Michal Coubalovci vyliezli na Kolo-vý štít prvovýstup nazvaný **Archa 7+/8-**. Slova-mi autora cesty: „Naše cesta má klasický charakter. Vede väčšinou pevnými plotnami, místy s pekně modelovanou skálou, se dvěma strmými výšvihy (ve 2. a 5. délce). Skobování je místy horší díky sevřeným spárkám, ale dá se to eliminovat sortimentem frendů.“

Robo Luby a Pavel Kratochvíl preliezli na Jastrabej veži **Amazóniu vertikál 9** štýlom PP a **Sunset Boulevard 9** štýlom OS. V južnej stene Jastrabej veže preliezli **Pochylého cestu 8** iba 16-ročný Michal Mikušinec a aj Peter Matejíček. Maroš Červienka vyliezol 21. júna **Weberovku 6-** sólo až na vrchol Malého Kežmarského štítu za 1 a ¾ hodiny. Čo všetko ešte stihol v ten deň, to nám už nedal vedieť.

Martin Krasňanský, šokuj opicu 8+/9-,
Z stena Lomnického štítu.

foto: Pavel Kratochvíl

Prvý známy flash cesty PP variant 9+ na Veľkej Lomnickej veži v podaní Roba Lubyho.

Skalnatá dolina

8. 9. 2017 vyliezli Miro Medvec a Ján Smoleň v JV stene Lomnického štítu prvovýstup **Kto sa vlka bojí, nech do lesa nechodí!** 6 A3, 260 m, 25 skôb, 20 jedničiek, sada friendov, čokov, balnatov, háčikov, kľúčové pasáže v previsnutom kúte za technických A3 zaručujú dobrodružné technické lezenie.

Na Vidlovom hrebeni, kde treba zlaniť, pribudli na 4 miestach nity, ktoré osadili Tóno Suchý a Ero Velič a spätne boli schválené Správou Vysokých Tatier (SVT). V južnej stene Kežmarského štítu v ceste Birkenmajer pribudlo so súhlasom SVT 5 štandov. Peter Ondrejovič po výmene istení pred dvoma rokmi v ceste Tulák po hviezdach začal pracovať hneď vedľa v platni napravo na starom projekte rozpracovanom ešte s nebohým Jánom Čechom. Táto cesta vznikla v rozpore s aktuálnymi dohodnutými pravidlami o spôsobe robenia prvovýstupov v Tatrách, nakoľko nity tam boli umiestnené zo zlanenia.

Malá Studená dolina

V masíve Veľkej Lomnickej veže na veži nad PP variantom dokončili Peter Haľko a Rasťo Labuda cestu **Nekonečný príbeh**. Peter ju začal robiť ešte roku 1996 spolu s Robom Boháčikom. Cesta má 3 dĺžky za 7-, 8-/8 a 5 a je odistená nitmi, S1. Nastupuje sa po rampe popod PP variant.

K najhodnotnejším výkonom v tejto oblasti patrí prelezanie **PP variantu 9+** Robom Lubym štýlom flesh. Robo ešte stihol vyliezť s Pavlom Kratochvílom a Martinom Krasňanským štýlom OS v Z stene Lomničáku cestu **Šokuj opicu** 8+/9- a cestu **Staruch – Medvec** 8 na Veľkej Lomnickej veži

s Jakubom Hadvigom cestu **Via Verona** 8-OS a s Martinom Krasňanským cestu **Stargate** spojením 2. a 3. dĺžky za 8+ OS. Víto Vyskočil s Michalom Mikušincom preliezli 31. 7. v Z stene Lomničáku cestu **Šokuj opicu** 8+/9- PP a so Zuzanou Jargašovou 11. 8. cestu **Staruch – Medvec** 8 OS. Víto a Zuzana ďalej preliezli 20. júla na malej Žltej stene cestu **Vivat Gorbi** 7+/8- OS a 10. septembra **Stargate** 8 OS.

V západnej stene Lomničáku v Pšeničkovej ceste doplnili Stano Filkor a Majo Al-man celkovo 5 štandov.

Veľká Studená dolina

Na Streleckej veži 15. septembra spravila trojica J. Svrček, E. Bernatová, M. Radvoský cestu **Misia** 8-. Vedie cez previsy vpravo od Páleníčkovho kúta a napriek niekoľkým osadeným nitom nejde o športovú cestu, v každej dĺžke sú potrebné friendy a vkladence.

Poliaci Jacek Groń a Jerzy Gurba spravili 15. 8. na Veľkom kostole cesty **Radosne wspinanie**, 3 dĺžky v pevnej skale za 6- a **Wniebowstąpienie**, 3 dĺžky v pevnej skale za 6. V cestách je potrebné zakladať vlastné postupové istenia.

V platni Malého hrotu 20. júla preliezli Víto Vyskočil a Zuzana Jargašová cestu **Stredom platne** štýlom PP, po výlome určite za 8 a Miro Medvec dal isteným sólom v JZ stene Prostredného hrotu cestu **Jackovič – Sim** 6 A4.

Velická a Batizovská dolina

Aktivitu prvovýstupov vo Velickej a Batizovskej doline zachraňoval neúnnavný Marek Pronobis. Na Kvetnicovú vežu ▶

Mišo Sabovčík v 2. dĺžke prvovýstupu Malý Princ na Malom Ganku.

Malý Ganek, 2425 m

Vysoké Tatry, JZ stena

- 1 „Posledný pankáč“ VI+ RP
- 2 „Bič plieska na konci“ VI+ OS
- 3 „Zábavný kout“ VII- RP
- 4 „Plesová sezóna“ V+ OS
- 5 „Malý princ“ IX- RP
- 6 „Hlava anakondy“ V- OS

Cesta „Zábavný kout“ je na 90% skobová a v stene „Bič plieska“, ktoré trvá časť v silne narušenej skale. V ďalších častiach veže sa dajú ľahko nájsť rôzne typy istení.

foto: Jana Masárová

Ivan Staroň v 1. dĺžke prvovýstupu
Ale je nám hej, ale je nám spolu
dobré 7-, Mlynské Solisko.

Rado Staruch v ceste
American Beauty 8+ na Mnícha

foto: Stano Filkor

z Gerlachovského kotla 1. augusta vyliezol **Lacrima** 4 A1, 180 m a vo V stene Končistej 15. 8. spolu s Eugeniuszom Krajcerom cestu **Gruszka** 5 A1, 300 m.

Eva Bernátová a J. Lihocká dali 30. 9. na Opálovej veži **Francúzky polibek** 7-.

Mengusovská dolina

Na Zadnej Ostrve 30. augusta Ondrej Bizub a Ján Kovár spravili cestu **Augustová** 5+, RS1, 5 dĺžok odistených nitmi.

Nad Galériou Ostrvy sa rozprestiera masív Prostrednej Ostrvy, kde je v strede opäť galéria (Zvon) a nad ňou je vrchol s dvoma vežami. V tejto časti Ostrvy vznikli nové cesty, aj keď je predpoklad, že ľahšie pasáže už mohli byť lezené skôr.

Pred niekoľkými rokmi bola odistená línia Janom Horváthom na Prostrednú Ostrvu. Podrobnosti o ceste autor doteraz neposkytol, lezenie začína 2 dĺžkami v prostrednej Galérii klasifikácie 9 a 7, pokračuje po hrebene na vežičku zvláštneho tvaru, nasleduje zlanenie a ďalej vedie na vežu Prostrednej Ostrvy. Ťažká dĺžka je odistená nitmi, zvyšok po vlastnom, štandy sú robené na nitoch spojených retiazkami.

V septembri Martin Murár, Zuzana Božíková a Rado Staruch dokončili cestu **Dospelosť** 8- RS1, 300 m začatú v roku 2016. Nastupuje sa medzi cestami Horskej Služby a Pavlín – Kráčalík a pokračuje cez Zvon na Prostrednú Ostrvu.

Martin Murár a Peter Köteleš v prostrednej časti Prednej Ostrvy vyliezli 19. 10. cestu **Tradičná**, 7 RS2, 2 dĺžky lezenia (lezené po vlastnom istení, na štandoch borháky) a variantom sprava ide prvovýstup **Zádušná** 6+ S1, ktorý následne spravili Martin Murár a Rado Staruch. Cesty majú spoločné oba štandy. Stenu je možné zlaniť.

Na Volej veži treba spomenúť prelez 10 ciest za 10 hodín dňa 26. 10. dvojicou Maroš Červienka a Ondro Húserka, čím potvrdili svoju momentálnu pozíciu najlepších slovenských alpinistov. V najlezenejšej stene Tatier na Ostrve bolo viacero hodnotných prelezov. **Posledný sud** 9 má prelez od Pavla Šimeka, Matěja Svojtka, Ondra Tůmu a Ondra Húserku, **Akoriabe** 8+ od Michala Mikušínca a Viťa Vyskočila, **Spoločná reč** 8+ od Jara Šellenga, Romana Nováka a Rada Starucha, **Strach zo života** 8 od Ondra Tůmu a Jáchyma Srba, Viťa Vyskočila a Zuzany Jargašovej,

Jar na Mesiaci 8- od Pavla Šimka a Jirku Siku, Roba Lubyho a Pavla Kratochvíla, Denisa Šulcová preliezla **Správny čas** 8 a **Carpe diem** 8-.

Zlomisková dolina

V Zlomiskovej doline bola opätovne objavená JZ stena Malého Ganku s kvalitnou skalou a výškou 110 až 150 m. Prvú cestu spravili Igor Pap, Lukáš Abt a Mišo Sabovčík, keď 20. 6. vyliezli cestu **Bič plieska na konci** – 4 dĺžky za 6+. Tu je prehľad ďalších aktivít: Alena Čepelková a Jiří Hušek vyliezli 22. júna **Zábavný koutek** za 7-, 2. 8. Marek Černý, Igor Pap a Mišo Sabovčík vyliezli cestu **Plesová sezóna** za 5+, 8. 8. Vlado Šuraba a Kovalčík vyliezli **Orlie pierko** za 6+, 16. 8. Martin Krasňanský, Igor Pap a Mišo Sabovčík spravili cestu **Malý Princ** za 9-, 25. 8. Milan Školníček a I. Gavron spravili cestu **Hlava anakondy** za 5-, 31. 8. Juraj Hvizdoš a Z. Lesňáková urobili **Posledný punkač** za 6+. Keďže cesty vznikali v rýchlom slede, Igor Pap spresnil, že Zábavný koutek a Orlie pierko sú identické a idú v línii, ktorá bola vylezená v roku 1982 českými lezcami s názvom Koutem. Na štandoch majú viaceré cesty fixné istenia.

Ján Smoleň v technických miestach cesty Kto sa vlka bojí, nech do lesa nechodí!, Lomnický štít.

Ján Smoleň a Miro Medvec po dolezení prvovýstupu Kto sa vlka bojí, nech do lesa nechodí!, Lomnický štít.

Kto sa vlka bojí, nech do lesa nechodí!
6, A3, 260 m,
JV stena Lomnického štítu,
Miro Medvec, Ján Smoleň,
8. 9. 2017.

Peter Köteleš a Rado Staruch v západnej stene Ošarpancov po prelezení línie **Stretcha** 7+ doplnili do cesty 3x stand a vymenili 2x staré fixné istenia pod samotnou stretchou za nové. Následne spravil v ceste Rado Staruch narovnávací variant v strednej časti za 7, S2.

Na Východnom Železnom štíte bola cesta **Chamonilla** 9 zopakovaná 24. júna Ondrom Húserkom a Martinom Krasňanským a následne aj Michalom Mikušincom. Vo V stene Ošarpancov cestu **RURP** 9- zopakoval 3. júna Ondro Húserka s Evkou Milovskou a 20. júna Žigo Oraže a Tjaša Jelovčan (Slovinsko). Minuloročnú novinku v tejto stene **Šaman** 8- A1 skúsili voľne preliezť Jirka Hušek a Lukáš Abt, prvú technickú pasáž zvládli štýlom RK a hore uhlí dolava do Plška, a tak cesta stále čaká na 1. voľný prelez. V južnej stene Ošarpancov zopakovala 21. júla Eva Bernátová s Víťom Vyskočilom cesty **Bravo Mozart**

7+ a **Puškášovú cestu** 6+. Na Malej Dračej hlave 22. 6. Mirka Valášková a Rado Staruch preliezli cesty **Relaxačný kút** 7 a **Dragonline** 7-, ktorú isteným sólom preliezol tiež Miro Medvec. Vlado German spravil 2x zlanenie zo Západnej Železnej brány do Kačacieho žľabu a na zostupe z Galérie Ganku vymenil 2 zlaňáky, všetko so súhlasom SVT.

Mlynická dolina

Na Mlynickom Solisku 20. 10. spravili Ivan Staroň a Jana Masárová novú cestu **Ale je nám hej, ale je nám spolu dobre**, 140 m, 4 dĺžky (7-, 4, 7-, 6). V ceste zanechali 1 skobu (prvá dĺžka) a 3 slučky na treťom a štvrtom štande. Zo štvrtého štandu sa dá zlaniť (20 m) do zlaňákov z cesty Quo Vadis a Moylan.

Marek Pronobis spravil 15. 6. novú cestu v Stene pod Skokom obrátenej na západ do Mlynickej doliny. Cesta sa volá **Rekreacija**, klasifikácia je 4, jednotlivé dĺžky majú maximálne 30 m, výška steny 100 m.

Dňa 23. 7. preliezli cestu **Kant** 8+ Stano Filkor a Rado Staruch, Eva Bernátová a Viťo Vyskočil preliezli **Nemorálny tanec** 8-, 29. 7. zopakovali Michal Mikušinec a Viťo Vyskočil cesty **Pre Jarku** 9- a **Tatarkovu** 8-. V Tatarkovej ceste 8- boli v kľúčovej dĺžke doplnené 4 fixné postupové istenia Stanom Filkorom, Petrom Kötelešom a Radom Staruchom.

Poľská strana Tatier

Alina Szyldová a Mariusz Harendarz z Zadnom Kościelci spravili 9. 9. novú cestu

Zakaz stękania 6+, 100 metrov a Maciej Tertelis a Jakub Siwiński spravili 29. 6. na Mnícha prvovýstup **Sorry Vader** za 7-.

Veľmi cenným výkonom je **sólo prechod hlavného hrebeňa Tatier** Grzegorzom Foltom v dňoch 29. 7. – 4. 8. bez podpory iných a bez použitia lana.

V Doline Gąsienicowa 24. augusta Kuba Kokowski a Michal Czech spravili za 22 hodín reťazovku 20 ciest, 9. 8. Łukasz Dębowski a Monika Dębowska-Środowa preliezli v Z stene Kościelca cesty **Matrix** 9- a **Buena Vista Social Club** 9-, 3. 8. Stano Filkor a Rado Staruch zopakovali na Mníchovi cesty **Rysa Hobrzanskiego** 6+ a **Lapinski – Kosinski** 8- a 4. 8. zopakovali **American Beauty** 8+.

Podľa záznamov Horskej záchrannej služby boli záchranné akcie súvisiace s lezním iba v septembri: 8. 9. v JV stene Ošarpancov, kde sa lezec po výpadnutí zranil, ďalší lezec pri zlaňovaní zo Širokej veže vytrhol zlaňovací bod a po 60-metrovom páde utrpel zranenie, 29. 9. v Zlomiskovej doline pri lezení na Kozíu stráž sa lezec po páde smrteľne zranil. ■

Staré istenia odstránené z Tatarkovej cesty, Veža pod Skokom.

foto: Rado Staruch

